



LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARIAI

Gedimino pr. 53, LT-01109 Vilnius Tel. (8 5) 239 6275 El. p. andrius.kubilius@lrs.lt

Seimo Pirmininkei L.Graužinienei

Ministrui Pirmininkui A.Butkevičiui

Užsienio reikalų ministrui L.Linkevičiui

Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkui B.Juodkai

Seimo Europos reikalų komiteto pirmininkui G.Kirkilui

PAREIŠKIMAS

2014 m. lapkričio 5 d.

LIETUVOS VALSTYBĖ GALI IR PRIVALO ŽYMAI STIPRIAUSI PADĖTI UKRAINAI

Rusijos agresija Ukrainoje nepalieka abejingų Lietuvoje. Ukraina kovoja ne tik už savo laisvę ir savo žmonių saugumą, bet ir už visos Europos, įskaitant ir Lietuvos, saugumą. Lietuvos žmonės tai gerai supranta, todėl neabejodami solidarizuojasi su kovojančia Ukraina, renka ir siunčia Ukrainos žmonėms humanitarinę paramą, patys savo jėgomis rūpinasi ir elementaria parama Ukrainos kariškiams.

Lietuvos Vyriausybė ir Seimo nariai taip pat deda dideles pastangas, ieškodami būdų, kaip padėti Ukrainai ir kaip patiems save apsaugoti nuo Rusijos agresijos. Lietuva išnaudoja daugelį galimybių, kad tarptautinėje arenoje Ukraina būtų ginama diplomatinėmis priemonėmis. Lietuvoje gydoma keliolika Ukrainos sužeistų kareivių, rūpinamasi vaikais, našlaičiais iš karo apimtų teritorijų. Lietuva nusiuntė vieną patyrusį patarėją, kuris galėtų patarti Ukrainos vyriausybei, kaip įgyvendinti europietiškas reformas. Savo ruožtu Lietuva didina savo gynybos biudžetą, pertvarko ginkluotąsias pajėgas, kad jos galėtų tinkamai atremti hibridinio karo „žaliųjų žmogeliukų“ išpuolius.

Tačiau Lietuvos valstybė, ne vien paprasti neabejingi piliečiai, gali ir privalo žymiai stipriau padėti Ukrainai. Nusiramimas dėl to, kad po Minsko susitarimų Ukrainoje nebėra karo veiksmų, kad tariamai silpsta Maskvos agresija, kad po Ukrainos Rados rinkimų normalizuojasi visas Ukrainos valstybės gyvenimas yra visiškai saviapgaulė. Rusija vėl stiprina savo karines pajėgas Donecko ir Luhansko regionuose, organizuoja neteisėtus vietinius pseudo rinkimus, ir visa tai artimiausiu metu vėl gali išvirsti į kruviną karinę agresiją. Kita vertus, V. Putinas siekia ilgalaikių tikslų – destabilizuoti situaciją Ukrainoje, išvarginti ją nuolatinėmis agresyviomis atakomis, tokiu būdu neleisti Ukrainos valdžiai vykdyti būtinų reformų, pertvarkant ir stiprinant ekonomiką, kad po kelerių metų, sulaukus natūralaus žmonių nusivylimo, būtų galima tikėtis prorusiškų jėgų pergalės Rados rinkimuose. Taip V. Putinas susigražintų politinį dominavimą visoje Ukrainoje, ne vien tik Rytų Ukrainoje.

Ukrainoje sprendžiasi ne tik Ukrainos ateitis. Sprendžiasi visų mūsų ateitis. Jeigu Rusijos agresija nebus sustabdyta Ukrainoje, jeigu V. Putinui bus leista pasiekti ilgalaikių karinių ar politinių pergalių Ukrainoje, pralaimės ne tik Ukraina. Pralaimėsime mes visi. Kad to išvengtume, Lietuva gali ir privalo investuoti į paramą Ukrainai žymiai daugiau, nei iki šiol Lietuvos valstybė darė. Lietuva

privalo turėti ilgalaikę paramos Ukrainai strategiją, kuri padėtų mums patiems suvokti, kuo ir kaip Lietuva gali padėti ir padeda Ukrainai. Tokia strategija turi apimti įvairių sričių priemones, pradedant nuo tradicinių diplomatinių iki paramos Ukrainos kariuomenei, apmokant ją ir aprenkiant. Tokia paramos strategija turi apimti ir mūsų paramos Ukrainos reformoms priemones, ir mūsų pastangas išnaudoti mūsų narystės ES ir NATO organizacijose teikiamas galimybes, telkiant partnerius naujam Maršalo planui bei Ukrainos narystės šiose organizacijose perspektyvų įtvirtinimui.

Tokios ilgalaikės paramos Ukrainai strategijos projektas mūsų iniciatyva buvo pradėtas svarstyti Seimo Europos reikalų komitete, kuriam vadovauja patyręs politikas G. Kirkilas. Tačiau toliau pradinių diskusijų šis projektas nepasistūmėjo. Valdantieji į tokią iniciatyvą žiuri mažų mažiausiai abejingai, tuo tarpu Ukrainai Lietuvos valstybės intensyvesnė pagalba yra ypač svarbi.

Lietuva po 1990-ųjų Kovo 11-osios sulaukė didelės tarptautinės mūsų bičiulių paramos. Didžiausią valstybinę paramą tuo metu mums suteikė kaimyninės Skandinavijos šalys. Islandija pirmoji mus pripažino, Danija mokė mūsų kariškius ir diplomatus, Švedija rūpinosi politinių partijų Lietuvoje stiprėjimu, visi kartu skandinavai stengėsi dėl mūsų narystės ES ir NATO, rūpindamiesi tuo Briuselyje, Berlyne ir Vašingtone.

Šiandien Ukrainai reikalinga tokia pat mūsų valstybės parama, kokią mes savo laiku gavome iš skandinavų. Mūsų užduotis ne tik patiems tiesiogiai suteikti žymiai didesnę paramą Ukrainai, bet tai padarius prašyti ir kad kiti mūsų partneriai Vakaruose taip pat elgtųsi. Lietuvos valstybė negali būti abejinga Ukrainos likimui, nes tai yra mūsų likimas.

Kviečiame Vyriausybę ir valdančiąją koaliciją imtis bendrų veiksmų, kad artimiausiu metu Lietuva patvirtintų Paramos Ukrainai ilgalaikę strategiją. Esame pasirengę konstruktyviai prisidėti prie tokios strategijos parengimo ir įgyvendinimo.



Andrius Kubilius



Audronius Ažubalis